

TAPOLCZAI LAPOK

Társadalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenként egyszer: vasárnap.

<p>A szerkesztőség: Harang-utca 520. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Kéziratok vissza nem adtnak.</p>	<p>Felelős szerkesztő: SZIGETHY ÖDÖN. Kiadó és laptulajdonos: LÓWY B.</p>	<p>Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér. Hirdetmények: Egy hasábos petsor egyszeri közlésnél 8, többszöri közlésnél 6 fillér. Apró hirdetés lappal együtt egész évre 16 korona. — Nyílt-tér: petsora 40 fillér.</p>
---	---	--

Laza erkölcsök.

Az ujságok tudóságainak tele vannak a legborzasztóbb büntények híreivel. Nem mulik el nap, hogy gyilkosságról, súlyos kimenetelű késelésekről ne hallanánk; az öngyilkosságoknak meg se szeri, se száma. Megdöbbentő módon szaporodnak a büntettek. Maga a levegő fertőzött; tele van a gazzettek, szédelgések, szélhámosok bacillusaival. Beteg a társadalom, erkölce romlott. A bűnök példái nemhogy visszariasztanak az embereket, hanem még inkább buzdítják őket.

A romlott erkölcsök következménye, hogy sohasem fogy, csak növekszik a rablógyilkosok, sikkasztók, tolvajok, betörők, csalók tábora.

Isten a saját képére teremtette az embert, s mégis hanyan megfelelőnek emberi mivoltukról s gázolnak istentelen bűnök mocsarában. Örület, vak szenvedély lázas állapotában, mely nem engedi őket leküzdeni a gonoszra való hajlamot, nem rettennek vissza a legirémítőbb, a legborzasztóbb büntől sem. Nem félnek a törvény sujtó kezétől! A pénz utáni mohó, kapzsi vágy érzéketlenekké teszi minden jobb, nemesebb felfogás iránt. A mai ember a pénz betege. A pénzvágy legyőzi szí-

vét, lelkiismeretét, a józan ész parancsolta emberi kötelességek érzetét. Pénz! Ezzel fekszik le, ezzel ébred, ezzel boldog, nélküle beteg.

Gyenge az ember. Nem tud az átkozott csábításnak ellentállani, nem képes megküzdeni vele, uralkodni önmagán, parancsolni magának. Ha lelkiismerete, fellázadva a bűn ellen, dacolni akar vele, ha a törvény büntetésének teljes előérzetében is van az ember, mégis a kapzsiság, a beszámithatlanság bizonyos mértéke felülkerelkedik a becsületérzésen s magával rantja az embert az örvénybe, melyből alig jut át ki megint. Bár a törvény sujtja a bűnösöket, a magukról megfelelő emberek mégis tovább haladnak a becsületesség útján, nem felve sem Istentől, sem törvénytől.

Nagyon gyenge az ember. A pénz, az atkos pénz csabít. A pénz uralkodik a társadalmon, dobálja ide-oda; kenye-kedve szerint hány-vet bennünket; fölemel, lesújt; rabjává ejt, majd megint szabadit; megmutatja a menyországot és belelök a pokolba. A pénz rabjai lévén, szinte korlátlan hatalmát mindannyian elismerjük s meghódolunk előtte. Ez a meghódolás oka legtöbbször, hogy az emberek, a pénz csabjának engedve, bűnre vetemednek. A mai társadalom bűnei csaknem gyö-

gyíthatlan betegséggé fajultak, mert az erkölcsiség gyöngülésével a börtöntől, sőt a kivégzéstől való félelem sem szab gátat a gonosztevőknek, kik nem mindig megatalkodottságból, hanem a pillanattól elragadtatva tértek a bűn ösvényére. Vagyis a pénz föltétlen hatalma aláassa a jellem szilárdságát s a megingott jellem a rosszra való szunnyadó, de könnyen felébreszthető hajlam játékszerévé válik.

Mikor változnak meg a mai viszonyok?

Majd ha mások lesznek a társadalom felfogásai, ha leveti magáról számos félszegségét és a pénz imádatát nemcsak megvetés tárgyává fogják tenni, hanem gondoskodunk majd arról is, hogy a pénzt csak nemes és megfelelő célok eszközeinek tekintsük, a melynek gazdasági értékét ugyan kétségbevonni nem kell, de amely nem lehet a társadalom istene.

Meg kell tehát nyirbálni a pénz hatalmát. A társadalomnak fel kell ébrednie mély álmából és be kell látnia, hogy maga is bűnös. Kell, hogy felvirradjon az idealizmus kora, mert csak az ideálisan gondolkozó ember lehet abszolút erkölcsös, csak ideális társadalom lehet boldog.

Nemesíteni kell a népet, ki kell ragadni az elmeket a materializmus pos-

T A P O L C Z A.

Balkán bércei közt.

A „Tapolczai Lapok” eredeti tárcza.

Balkán népei évtizedek óta tartják izgatottságban egész Európát. A balkán kérdésről beszélni mindig aktualis s különösen most, amikor nyíltan is, sutyomban is forrong-lázong arrafelé nem lesz érdektelen, ha egy pillantást a legigazabb balkán nép — a bolgárok — hazájába vetünk.

Régen, régen, századok előtt Ázsia sivatagjairól egy nép vándorolt át Európába s települt le a Duna termékeny völgyeiben. Hatalmas volt e nép. Minden tagja külön vitéz, minden tagja harcra teremt. Elemük volt a csata s a merre hódítani mentek, hódolni kellett az ellennek mindenütt. A kilencedik században — tehát már több mint ezer év előtt — megreszkettették a bizánci császárok trónját, meghódították a közel s távolban levő birodalmakat s hatalmas páratlan volt. E nép a bolgár nép volt.

Századok multak s e századokon keresztül sok nemzet kitöröltetett már az élők sorából, sok nemzet elenyészett. Vajjon-e hatalmas nép is megszűnt élni s már osztozott a természet amaz örök törvényeiben, hogy mindennek, a mi létezik, előbb-utóbb el kell enyésznie?

Nem, — a bolgárok még, habár kevés számmal is, — de léteznek. Elmúlt, az igaz, a régi vitéz nemzet; — az unokák nem örökölték az ősök szellemét, de azért néhány millió bolgár él még a Balkán hegységtől a Duna felé egy nagy magas síkon, melyet bolgárföldnek neveznek.

A régi bolgár nyelv rég kihalt már ajkukról, maguk a bolgárok elszlávosodtak s így csak egyedül a név, a bolgár név maradt meg fenn.

A bolgár nép jó, becsületes és munkásan, szorgalmasan szántogatja földjét s műveli kertjeit. Ki a Dunán lefelé hajózik, míg a folyam balpartján sivar egyhangúságban látja elnyulni az oláhországi pusztákat, a jobbparton gyönyörű változatos természeti szépségekben és a munka áldásaiban dus panorámát lát végig huzódni. E jobbpartot a bolgárok művelik.

A part majd meredek sziklakká emelkedik fel, majd meg melyen lesüpped, mely bepillantást engedve a tág völgyekbe, hol hársfa- és vadvörteerdők sárga rozsföldekkel váltakoznak. Ritkán nyílik egy-egy völgy a Dunára, hogy egy-egy munkásnéptől lakott városka ne feküdjék öleiben. Nyár elején a legbujább zöld fű borítja a part és vidék hajtásait s tömentelen guiyát és juhnyáját láthatni esténként, amint az itt a Dunába szakadó patak és folyam felé tartanak. De július és augusztus hónapokban már ki van száradva, a fű kiégve, a falevél elhervadva. Az eső ritkán szokott októberig esni. Mikor aztán az őszi esőzés elkezdődik, újra zöldül a táj, de nagyon rövid ideig, mert a zordon tél már ősszel emelgeti szárnyait a Balkán hegység ormairól. Az utak, melyek csak a szűz természetre vannak bízva s melyeken emberi kéz még alig dolgozott, ilyenkor teljesen járhatlanok.

A Duna gyönyörű partjaitól minél tovább megyünk a Balkán hegységhez, annál ridegebb és kopárabb lesz a táj. Olyan sajátosságos hely ez, a természetet kell itt csodálni

az embernek. Ha egy-egy völgyből a Balkán hegységben feltekintünk, csak sötét színű s meredek fal gyanánt felágaskodó hegyláncokat lát a szem. Az emelkedeteb helyeket június elején még hó fedi — s a levegő itt még ilyenkor hűvös. Különben a Balkán hegységben a legmagasabb csúcsok a Zsófia völgye és a Fekete tenger között emelkednek.

Beljebb a kanyargó hegyszakadékok közt megdöbönt a szörnyű ridegség és kopárság. Azonban (itt jó a természet nagyszerűsége) közben-közben, mint valami véletlenül leejtett virágkosár huzódik össze egy-egy dús termékeny és gyönyörű völgy, hol diófák hosszú sora mutatja a patakok folyását és gyümölcsfa-ligetek a faluk fekvését. A sikot rózsaföldek borítják, melyet itt rózsaoaj készítésére nagyban tenyésztenek.

De ha a rózsamezők és gyümölcsfa-ligetek közt bemegy az ember a faluba, szörnyű szegényes és kezdetleges állapotban talál ott mindent. Egy nagy és egy vagy két kisebb üstből s néhány fakanálból áll az egész háztartás. Ritkaság fazekat látni s többnyire csak vizes korsókat szoktak agyagból készíteni. Az asszonyok fonnak, szőnek s nagyrészt az ő munkájuk a férfiak ruhája is.

Házaikat többnyire csak fából építik, néhol vályogból, kocsijaikon alig van valami vas, a tengely természetesen fa és nyikorog kegyetlenül.

Sokan vannak köztük, kik a török vallásra tértek át, ezek a keresztényektől egész külön falvakba laknak és egymás ellenségei. A török bolgár dühösebb a keresztény bolgárra, mint az eredeti török és ezek kepezik azokat a csavargó bandákat, melyek hol itt, hol ott betörnek és örökös rettegésben tart-

ványából, meg kell tisztítani a sziveket a realizmus sarától és vissza kell vezetni az eszmény templomának oltárához.

Csak oly nemzet lehet nagy, hatalmas, utólrhetetlen, melyben kevés a bűn. Csak oly társadalom lehet erős, melynek erkölcsi alapja szilárd és megigathatatlan.

A Balaton háborgatása.

Ezuttal nem maga a Balaton háborog, hanem szegényt egyszerre mind a három megye parti érdekeltsege háborgatja. A háborgatás zajában, vészebbnél vészebb hangok hallhatók, természetesen mindegyiket az önérdék szülte.

S mindez miért van? Azért, mert a Balaton vizállása a somogyiaként oly alacsony, hogy maholnap hajó sem járhat rajta, a somogyországiaknak és a veszprémmegyei villatulajdonosoknak negyedórai utat kell menniök a szárazon maradt fürdőházaktól, hogy fürdésre alkalmas mély vizet érjenek, holott a régi jó időkben oly kényelmes helyzetben voltak, hogy akár a kert alján fürödhetek a Balatonban. Ezen boldog időben történt a villa és fürdőház építkezés. De ugyanakkor nálunk oly óriási területeket foglalt el a Balaton, a melyeknek agrikulturális értéke ezerszerte felülmulta a jó somogyiak és veszprémmegyei fürdő közönség kényelem szeretetének értékét.

S mindezt mi okozta? Tudjuk, hogy a Sió szabályozása ideje alatt, a siófoki zsilipet lezárták, a miért a Balaton vize felduzzadt és néhány éven át a zalai parton végig nyújtózott, használhatatlanná tévén több ezer hold értékes földet. Mikor a Sió szabályozását befejezték és megnyitották a zsilipet, a Balaton összehúzódott, de

ják a lakosságot. Az idegen utazó, ha biztonságban akarja megtenni útját, még ma is legjobban teszi, ha egy ilyen 8—10 emberből álló bandát jó pénzért felfogad kíséretébe, hogy őt megvédje.

A bolgárok magas, szálás, de rendszerint csendes természetű emberek. Nők legtöbbször barnák és igen szépek. Kedves mulatáságaik közé tartozik a tánc és az ének.

Körben táncolnak a szép barna nők, hajukban és nyakaikon csörgetve a föluggatott arany pénzeket, a sok gyöngyöt, mely alá ereszkedik az ing tarka himzéseire. A derekukat összeszorító övet palmaág formán ezüst vagy gyöngyház, avagy egyéb értékesebb csecsebecse tartja össze. A férfiak kalap helyett báránybőrspikát hordanak, mely alól lelóg a tobbnyire hosszú tekeresbe font haj. Öltözetük hasonlít a szerb öltözethez, azzal a különbséggel, hogy dolmányaik nem sötétek, hanem tobbnyire kiszűrt fehér posztóból készülnek.

Egyébiránt a legutolsó néhány évtized terjedő civilizációja nem hagyta érintetlenül a bolgárokat sem. Különösen tanintézetek, melyek tanerőiket tobbnyire Oroszországból kapják, mind magasabb színvonalra emelkednek. Sok népiskolájuk és néhány magasabb rangú iskolájuk van.

A nő még most is alárendeltebb szerepet tölt be Bulgáriában. Jogai alig vannak. Csak egyházi szolgálatban jutnak némi jogokhoz, s azért nem ritkán hercegi családokból származó nőket is találunk a bolgár zárdákban.

még mindig nagy ingoványos területek maradtak használhatatlanul.

Ezen területek értékesítése céljából megalakult a balatoni vízi érdekeltség.

Hogy a balatonmelléki berkes helyek mezőgazdasági célokra használhatók legyenek, elhatározták a vízszintnek csökkentését.

Es a vízszin fokozatos csökkentése szüntette meg a somogyiak kényelmes állapotát és idézte elő a jelenlegi vészkiáltásokat, melyeknek nagyobb inkább a hire, mint a valóság.

A Balaton további apasztásának meggátolása végett mozgalmat indított Somogy és Veszprémmegye, küldöttséget menesztett a földmivelésügyi miniszterhez, hogy vonja vissza a sérelmes apasztási rendeletet. Ami teljesen felesleges, mert hisz újabb apasztásról szó sincs, a jelenlegi állapotok mellett pedig mind a három megye békességesen megelegedhetik a Balatonnal egymás károsodása nélkül. A somogyi u. n. „Csehi berek“ valamint a „Kis Balaton“ a vízszin apasztásával ugysem lesznek állandó mezőgazdasági művelésre alkalmasak, mi pedig megelégszünk a jelenlegi vizállással nyert területtel.

Elismerjük, hogy a Balaton jelenlegi vizállása hátrányos a somogyi és a veszprémi partok fürdőzőinek, mert sekély vízben kell beljebb sétálni, míg kellemes mélységben lubickolhatnak, de azért nem érdemes oly lármát csapni, amikor csekély kényelem vadászatukért a mi óriási érdekeink földőzést kívánják.

Vidékünk anyagi érdekében áll, hogy ellenmozgalmat indítson a jelenlegi állapot fenntartása mellett, nehogy a Balaton ismét elrabolja a parti és vidéki lakók letfenntartásuk alapját: a drága termőföldet.

H I R E K.

A tüzoltó-egyesület közgyűlése. Önkéntes tüzoltó-egyesületünk f. hó 25-én tartotta évi rendes közgyűlését Glaser Sándor egyleti elnök vezetése mellett. Ez alkalommal Glaser Sándor először elnököl a gyűlésen mint új elnök és megnyitó beszédében megköszöni a az egyesületnek a belé helyezett bizalmát és ígér, hogy tőle telhetőleg azon iparkodik, hogy az egyesületet oly virágzóvá tegye, hogy kitűnt céljának megfelelhessen, amire az egylet összes tagjainak támogatását kérve a gyűlést megnyitja. A mult évi jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után Szigethy Ödön főparancsnok felolvasta évi jelentését, bevezető szavaiban eseteli az önkéntes tüzoltó egyletek magasatos hivatását. Felemlíti aztán, hogy az egyesület ez alkalommal 35-ik közgyűlést tartja. Megemlékezik Ofensége József főhercegnek Tapolcán tett látogatásáról, amely alkalommal tőle Ofensége mint a tüzoltó egyesületek fővédnöke a tapolcai önk. tüzoltó egylet állapotáról érdeklődve tudakozódott és örömet fejezte ki az egylet virágzása fölött. Részletes jelentéséből kiemeljük, hogy az egyesületnek az 1903. évben volt 47 rendes és 45 pártolótagja. A működő tagok közül egy elhalálozott. Tűzeset volt kettő; egy szobátűz és egy tetőtűz, hat háztető leégésével. Ez utóbbi tűz alkalmával a a tüzoltó egyesületen ejtett sérelemert az illetékes hatóság a bünösökön mindez ideig elégtelent nem vett. Az egyesület tartott 4 feetskendő gyakorlatot, 1 közgyűlést, 3 választmányi és egy parancsnoksági gyűlést. Az őrség a laktanyán az egész év folyamán szolgálatot teljesített, és több ünnepélyessé-

gen testületileg részt vett. Az egylet egy bajtársa a tüzvérsznél kapott sérüléseért az országos szövetségtől 28 korona segélyben részesült. Az egyesület leltári vagyona 4480 korona. Főparancsnok végül sajnálatát fejezi ki, hogy a tapolcai háztulajdonosok a csekély 4 korona tagdíj mellett sem támogatják az egyesületet. Marton Rezső pénztáros jelentéséből kiténik, hogy az egylet készpénz vagyona jelenleg 1015 korona. Az évi költségvetés a folyó kiadásokra szorítkozik. Egyeb tárgy nem lévén, elnök a közgyűlést bezárja.

A polgári iskolai tanulók husvéti szünideje folyó hó 24-én kezdődött és április 6-ig tart. A vidéki tanulók örömmel sietnek kedves otthonukba. Szívesen fogadják a szerető szülők, hisz most sem rossz, sem jó bizonyítványt nem visz haza a gyermek, — nincs tehát a boldog ünneplés elrontva.

Eljegyzés. Bartók Lajos Budapestről, eljegyezte Csillag Paula kisasszonyt helyben.

Az ipartestület tisztújító közgyűlését f. hó 20-án tartotta; — amint halljuk azonban nem sok eredménnyel, mert annak határozata ellen az iparhatósági biztos óvást emelt, mert a tisztújítás a határozathozatalhoz szükségelt tagok hiányában történt, s így újbóli tisztújító közgyűlés tartását rendelte el.

Az új anyakönyvek. Ha az állami anyakönyvekről szóló törvények módosítása iránt benyújtott törvényjavaslat életbelép, az anyakönyvezetés nehéz és körülményes munkája jelentékenyen megkönnyebbedik és sok időt megtakarít a zalamegyei közséigi igazgatás erősen elfoglalt személyzetének. A mostani anyakönyvek a Franciaországban is divó jegyzőkönyvi rendszer szerint vezetődnek. Az anyakönyvi bejegyzések hosszú körmondatok kiegészítő részét, melyeknek kitöltése és felolvasása sok figyelmet és időt igényel. Magyarországon a közönség a rovatos anyakönyvekhez volt századok gyakorlata által szoktatva. A szóban levő javaslat tehát az anyakönyvvezetés régen megszokott hazai formáit fogja helyreállítani, melyek mellett az az anyakönyvi bejegyzések felényi idő alatt teljesíthetők s a rovatok épen olyan teljességet biztosítanak a följegyzéseknek, mint a jegyzőkönyvi forma. Ha annak idején a jegyzőket kérdezték volna meg a jegyzőkönyv formája tekintetében, bizonyára már eredetileg is rovatos rendszert hoztak volna be. Nálunk azonban a törvényeket és rendeleteket Budapesten szobatudósok gondolatmenete szerint készítik.

A Balaton mellől. Az almádi fürdő részvénytársaság megvásárolta a kőbányai természetes gyógyintézet tulajdonát képező fürdőfelszereléseket és azt 8 vagonba csomagolva szállította Veszprémbe s innen Almádba, hol élénk munka folyik már. Sok új praktikus meglepetes vár a nyaralókra, 5 új nyaraló és 21 légsátor épült, a Balaton medrét kitisztították, a fürdőházat újra fedik.

Selyemtenyésztés. A türjei selyemtenyésztési felügyelőség felhívást bocsátott közre, hogy lazok, kik selyemhernyó-tenyésztéssel óhajtanak foglalkozni, forduljanak hozzá, ahonnan ingyen a kért petét megfogják kapni.

Szőlővessző-láz. Vidékünkön a phylloxera pusztítása óta, még egy évben sem történt oly nagy szőlővessző kereslet mint az idén. Mint értesülünk a tapolczai vincellériskolához tartozó kerületből, úgy a távolabb vidékről is mintegy 4 millió amerikai szőlővesszőre történt előjegyzés. Az idej ojtványkészítés sok embert juttat kenyérhez. A lázasan fellendült ojtványkészítés arra enged következtetni, hogy még sok terület lesz szőlővel beültetve, de azt hisszük, hogy sokan üzerekedési szempontból készítenek nagyobb mennyiségű ojtványt. Hisz nem is rossz üzlet, ha sikerül, de az ily nagymennyiségű előállítás mellett alighanem ar visszaesés és tultermelés áll be, ami keserű csalódást fog szülni.

Gyümölcsfaeladás. A községi faiskolában még fennmaradt gyümölcsfák a mai napon délután fognak eladatni, a venni szándékozók iparkodjanak, mert a mai nappal a gyümölcsfa eladás be lesz szüntetve.

A gyermekek és az alkohol. Még mindig sok családban látjuk, hogy fiatal gyer-

mekekkel sört, bort, pálinkát és más szeszes italt itatnak. Ez súlyos hiba, mert emez izgatató szerekre nem szorul az egészséges gyermekek szervezete. Hogy mennyire igaz emez állításunk, ideírjuk egy szaklap sorait, mely annak ellenére, hogy ezzel maga alatt fágja a fát, a következőket írja: Nem hiába, de bűn, ha azt állítjuk, hogy a bor erősít, vagy táplál: gyerekes, ha valaki azt állítja, hogy a vörösbor jobban erősít, mint a fehér. A korai alkohol élvezet sok esetben idegességet idéz elő s így szeszes italt gyermekeknek gyógyszerként csakis az orvos rendelkezésére adjunk.

A soproni ipar-, gyár-, és képzőművészeti kiállítás augusztus hó 20-án nyílik meg és körülbelül 4 heti időtartamra tervezik. Az előkészületek nagyban folynak és az egész kamarai területen nagy érdeklődés nyilvánul a fontos célok szolgálatában létesítendő kiállítás ügye iránt. Az egyes bizottságok megkezdték működésüket. Széchenyi Emil gróf főispán vállalta el a kiállítás védnökségét, aki a kamarai területhez tartozó többi vármegyék (Vas, Moson, Zala) főispánjaival, mint diszelnökökkel együtt lelkesen karolta fel a hazafias vállalkozást. A végrehajtóbizottság élén Töpler Kálmán dr., Sopron szab. kir. város polgármestere áll s az egyes albizottságok vezetésére a közélet lelkes tagjai vállalkoztak. Már eddig 100-nál több kiállító jelentkezett, számuk az előleges jelentkezések után következtetve még tetemesen meg fog nagyobbodni, úgy, hogy semmi kétség sincs aziránt, hogy a kamarai terület iparának minden ágazata a leghűségesebb képben kerül bemutatásra. A kiállítás területe a remek szép Erzsébet-kertben lesz közvetlen a vasut mellett. A főpavilon felállításához már legközelebb hozzáfognak. A végrehajtó-bizottság határozata értelmében külön bor-, virág- és gyümölcs-kiállítást is terveznek, amelynek vezetésére a kiváló szakferfit, hilibi Haller József, hercegi jószágkormányzó sikerült megnyerni.

Láviratok föladása a mozgópostán. A posta és táviró vezérigazgatósága, hogy főleg a vasuton utazó közönség részére a távirat föladását megkönnyítsék, elrendelte, hogy április elsejétől a mozgó posták a távirat föladását közvetítsék. A távirat megírására legcélszerűbben a zárt táviratlap használható, (62 fillér, tíz szó díja a belföldi, osztrák-, német-, bosnyák-, és szerb-forgalomban), de lehet írni közönséges papírosra is, ez utóbbi esetben az illető papírlap a szöveg fölött *Távirat* fölírással látandó el és a távirat díján fölül a táviratlap 2 fillér ára is frankójegyekben lerovandó. Vevényt nem adnak. A távirat címéből ne hiányozzék a rendeltetési hely és amennyiben ott táviró nincs, az utolsó táviróhivatal neve, melyet a címben mindig az utolsó helyre kell írni. A föladó írja rá a táviratra teljes nevét és lakáscímét, mert az esetben távirata eljut rendeltetési helyére, habár nincsen is kellően bérmentesítve de legföljebb 40 fillér hiányozhat a díjból. — 40 fillérnél kisebb hiányzó díjrészt 20 fillér pótdíjjal együtt utólag a föladónak kell megfizetni. A távirat díját zárt táviratlapoknál a már lerótt 60 fillér betudása mellett, frankó-jegyek fölragasztásával kell leróni. A zárt táviratlapok és franco-jegyek lehetőleg beszerzendők de szükség esetén azokat a mozgó (kalauz) postától is lehet vásárolni.

Utcai rendetlenkedések. Valóban nem tudjuk megérteni, hogy miért nem lehet nálunk, a napirenden lévő utcai verekedéseket és rendetlenkedéseket megszüntetni. Ha keresük okát, azt bizonyára csak az arra hivatott hivatalos közegek mulasztásában fogjuk megtalálni, mert ha az a kellő erélyvel és szigorral járna el a rakoncátlanok megbüntetésében, úgy bizonyára nem történnének a napi renden lévő utcai betyárkodások, illetlen viselkedések és verekedések. Ezek megállítására és szigorú megbüntetésére kellene hatni, úgy nem volnának a békés polgárok is a legszemtelenebb megjegyzéseknek, esetleges tettlegességnek is céltáblái. Ujabbán a mult vasárnap voltunk tanui egy kedélyes kis dobálásnak a főutcán, a most épülő Harangozó-féle ház előtti téren, ahol az összehalmozott kövekből dobálta egymást a két

ellenség, az arra járók rettegésére, míg végre egyik fél fején találva vérrel borított arcal ordította végig az utcát. A másik képet hétfőn délelőtt 9 órakor láttuk öt ordítóva táromlygó részeg suhanc alakjában, megbotránkoztatva mindenkit trágár ordításukkal. Nos, hát mikor szűnnek meg nálunk az ilyen kedélyeskedések?

A kath. legényegylet József ünnepélye. A kath. legényegyletek védőszentje Szent József, kinek emlékét ezért megszokták ünnepelni. Ezt tette a tapolcai kath. legényegylet is f. hó 19-én az egylet helyiségében a tagok és nagyszámu vendég jelenlétében. A szép ünnepélyt Langer István szolgabíró, elnök megnyitó beszédével kezdődött, melyben az összejövetel céljáról emlékezett meg. Utána Buchberger József egyleti tag „Szent Józsefhez” című költeményt szavalta el érzéssel, hatásosan. Nem maradt el tőle Csonka Lajos, aki Tóth Kálmán „Előre” című költeményét szavalta. Az ünnepély magyát Kéry Elek alelnöknek „A böjt ellenének vétsé okozkodásáról” tartott fölvétele képezte. A „könnyes szemű asszony” költeményt Várossy Gizella k. a. igen szépen szavalta. Moór János pedig a „Nemzethez” című költeményt mondta el dicséretes előadással. Mindezek után Kéry Elek alelnök üdvözlő beszédet intézett Ley József plebános szentszéki tülnök, elnökhöz, úgyis mint az egylet fejéhez, ki szintén József lévén a nap ünnepélyeként üdvözölt. Mire meghatva mond elnök köszönetet. Ugyancsak mint Józsefet üdvözölte alelnök Tőke Józsefet az egylet buzgó világi alelnök.

Bajok a kivándorlás körül. Eddig mindig csak azt hallottuk, hogy sok százezer ember hagyta már el az országot, de azt még soha sem hallottuk, hogy ebben baj vagy panasz volna, mert a forgalmat elsőrendű társaságok bonyolították le: leginkább B. éma útján, a kivándorlók nyugodtan mentek és jöttek vissza, zsendár, jegyző, szolgabíró sohasem kellett hozzá. Csak most értesültünk arról konkrét formában, hogy a kivándorlás kérdése nagy veszélyben forog és amit ebben az országban sohasem hitt volna senki: most legújabbán a kivándorlók toloncolás módjára vizsik Fiuméba és onnan akarják a *magyar* kikötőből Amerikába vinni. Amde nem így sikerül a dolog, mert valami angol társaság akarja a forgalmat lebonyolítani, ez pedig nem rendelkezik elegendő hajóval és már háromszor lemondta a hajó indítását azzal, hogy az utasokat, akik Fiuméba érkeznek, egyszerűen vasutra ülteti, harmadik osztályu lassított személyvonatba, elviszi őket Antwerpenbe, onnan kis hajókkal Angliába, innen ismét vasuton Liverpoolba és csak azután hajón Amerikába. Ez a csekély utazás 26-28 napig tart, tehát majdnem egy hónapig, amit nem bír el a magyar ember. Egészen világosan elmondjuk, hogy eddig 6-7 nap alatt lehetett Amerikába menni, ezután ha nem fogunk egész erélyvel ez ellen tiltakozni, egy hónapig fog tartani. A panaszok egész sokasága jön az ellenzék egyes tagjaihoz és már legközelebb a dolog miatt interpelláció is lesz a képviselőházban. Nagyön ajánlatos lesz, ha a kormány jól megfontolja a kivándorlás ügyét, mert ez nem tréfa dolog, nem szolgálati szabályzat, hanem élet és egészség kérdése. A szolgabírók már el sem engedik a népet más uton, mint Fiumén át, ami sok panaszra ad alkalmat, mert ilyen 50 jegyzőkönyvet fognak a belügyminiszternek a házbán felolvasni.

Az országgyűlési képviselőt választók névjegyzékének kiigazítása apr. 25. d. u. lesz.

Nagygyűlés a soproni iparkiallítás ügyében. A soproni ipar-, gyár- és képzőművészeti kiállítás sikerének előmozdítása céljából április hó 4-én (nűsvét hétfőjén), délelőtt a tornacsarnokba a kiállítás végrehajtó-bizottsága nagygyűlést hív egybe. A gyűlésen való megjelenésre a végrehajtó-bizottság felkérte Gelléri Mór kir. tanácsost, az orsz. iparegyesület nagy nevű titkárárt is. Gelléri Mór szívesen tett eleget a kérelemnek és megígerte eljövételét és azt is, hogy a gyűlésen a vidéki kiállítások jelentőségéről előadást tart. A gyűlésen a kiállítás előkészítése körül törtétekről előadásokat tartanak Berényi Pál dr., a pénzügyi bizottság elnöke

és Roth Gyula, a végrehajtó-bizottság elnöke is. A gyűlésre meghívták a sajtó képviselőit, az összes kiállítókat és mindazokat, a kik a kiállítás ügye iránt érdeklődnek.

A verseny sehol sem nagyobb napjainkban, mint a napi sajtó terén. Krajcáros, meg két krajcáros lapok teremnek gomba módra; mások függetlennek hirdetik magukat, holott vagy a kormány vagy egy nyereszkeskedő pénzcsoport diktálja elveiket. A valóban intelligens magyar olvasó-közönséget azonban már nem lehet félrevezetni, nem lehet eltántorítani régi, megszokott lapjától, mely érdekeit hiven szolgálja s melyet épen bátor szókimondásáért és függetlenségéért szeretett meg évek hosszú sora óta. Ilyen lap a Pesti Hírlap, mely napjainkban kétségtelesen a legkedveltebb, legelterjedtebb napilap, független a kormánytól, pártoktól és érdekcsoportoktól, szabadelvű megalkuvás nélkül és demokrata minden ízében. A Pesti Hírlapot ma is, mint már negyedszázad óta mindenkor, a politikai és szépirodalmi írók legjelesebbjei támogatják. Legtartalmasabb, legváltozatosabb és legnagyobb terjedelmű napilapjaink között. Specialis rovatokkal és specialis kedvezményekkel az olvasóközönség részére. Minden előfizető ajándéku kap évenként egy díszes nagy képes naptárt s kedvezvényes áron járathatja a legjobb divatlapot. Művelt ember ma már nem lehet el újságolvasás nélkül, kivált mikor szenzációs események vannak készülöben, mint ez idén. Azért magunk részéről is csak melegen ajánlhatjuk a Pesti Hírlap megrendelését, melynek előfizetési ára egy hóra 2 kor. 40 fillér, negyedévre 7 korona s a Divat Szalonnal együtt 9 korona. Az előfizetést a kiadóhivatalba (Dudapest, V. Váci-körút 79.) legjobb postautalvánnyal küldeni. Onnét mutatványszámokat is lehet kérni.

Gazdák, ha nagy terméshez akarnak jutni, Mautner-féle magvakat vessenek. Idei árjegyzékét, mely 266 oldalra terjed, Mauthner Ödön cs. kir. udvari magkereskedése Budapesten, Rottenbiller utca, 33., mindenkinek ingyen megküldi. A kitünően tisztított legnagyobb csiraképeséggel bíró, fajtisza magvak árai alacsonyok. Különösen fölemlítendők az impregnált takarmányrépmagvak, és a legnemesebb gabona-félék dus választékai.

Pályázatok, betöltendő állások. Hézagpótló, áldásos célu vállalat az „Országos Általános Pályázati Hírlap” Cselédeknek, munkásoknak van Magyarországon közvetítjük, csak az értelmiségbeli álláskeresőknek nincsen. Ezen hiányt célszerűen, olesón hozzáférhetően pótolja nevezett lap, mely *azonnal* hírt ad az országban megüresedett összes állásokról, ezáltal minden álláskereső egy helyen központosítva, könnyen, áttekinthetően megtalálja a megüresedett állásokat, melyekre gyorsan pályázhat, mi által már igen sokan jutottak jó álláshoz. *Szolgálatot tesz az alkalmazásadóknak is, mert minden megüresedett állást ingyen közze tesz.* Ezért *állást nyerni* legbiztosabban ezen lap útján lehet Közöletnek a hivatalos pályázatok is. Hetenkint megjelenve, minden számában számos állami, közigazgatási, magántisztviselői, gazdasági, hivatalsszolgái, pénzügyöri, kereskedősegédi, könyvelői, üzletvezetői, orvosi stb. állás van. *Ingyen mellette: „Házasulandók Lapja”, melynek segítségével házassági célból könnyen, gyorsan ismerkedni lehet. Száma 40 fillér, mely levélbélyegben küldhető. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút, 18. Képviselők *Állókiadóhivatalok* vezetésére minden nagyobb vidéki városbn kerestetnek.*

Házassági célból ismerkedni legbiztosabban lehet „HÁZASULANDÓK LAPJA” útján. Ma, mikor a társas érintkezés, ismerkedés annyira meg van nehezítve, legcélszerűbb egy ilyen lap útján ismeretséget szerezni, mely házasulandók között az egész országban és külföldön is elterjedt. Számos házassági ajánlatot férfiakról, különböző hozományú nőktől, tartalmaz. Száma 40 fillérért küldetik. az „Országos Általános Pályázati Hírlap”-pal együtt, mely utóbbi tartalmazza az országban megüresedett összes állásokat, pályázatokot. Kiadóhivatal: Budapest, Erzsébet-körút 18.

APRÓ HIRDETÉSEK.

STIGLITZ ARMIN
órás- és aranyműves
Tapolcza.

Pontos munkával jó és olcsó áruval szolgál, ez az elve az elismert legjobb és legrégebb órás- és aranyművesnek:

Stiglitz Armin.

FOGAK
és teljes fogsorok

rágásra alkalmasak a gyökér eltávolítása nélkül is, továbbá eltörött és nem jól illő fogsorok javítását 2 óra alatt mérsékelt árak és részletfizetésre is elvállalja.

Brattan József, fogműves
Tapolcza, főutca volt Hoffmann-féle házban.

HIRDETÉSEK.

Ne vegyen
Cimbalmot vagy Harmoniumot,
míg
Reményi Mihály
mű-hangszerész

legjobb képes árjegyzékét
át nem olvasta, mely ingyen
és bérmentve küldetik.

Budapestről
Király-utca, 44 I sz.

Rum, Cognac, Szilvorum,

likőrök, likőrkrémek stb. az általam készített vegytiszta esszenciák és kompozíciókkal házilag $\frac{1}{4}$ sőt $\frac{1}{2}$ részben olcsóbban állíthatók elő, mint készen vett árak. Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve.

Baros Gábor,

Budapest, VII. Dohány-utca 1. A. W.
Esszenciák és Kompozíciók gyára.

Nincs többé tyukszem!

Ha tyukszemétől meg akar menekülni, egy elegendő kísérlet a törvényesen védett és biztosan ható

Denzinger
féle

„Viktória”
tyukszem
kenőcs

a melylyel a legkeményebb tyukszemtől lehet megszabadulni.

Egy tégely ára 1 korona 30 fillér; 1 kor. 50 fillér beküldésénél bérmentve kapható feltalálónál.

Denzinger Armin, Ujvidék

Kapható minden gyógyszerárban és droguista üzletben.

BÜRGER IGNÁCZ

bank- és gabonabizományi üzlete
Kaposvár.

Elfogad megbízásokat: a tőzsdén jegyzett összes érték-papírok, sorsjegyek és vidéki takarékpénztári részvények vételére és eladására.

Jelzálogkölcsönök legelőnyösebb megszerzésére és convertálására.

A m. kir. szab.

OSZTÁLYSORSJEGYEK

elárusító helye.

A kisbirtokosok által

sajátkezűleg, a legnagyobb gondnal, angol nyelven és ratiás eljárással készített kitűnő minőségű vagyonilag szavatolt fajtiszta, I-ső rendű miniszteri szokványrendeletnek minden tekintetben megfelelő

Szőlőlugasnak is kiválóan alkalmas!

Csemege és borfajú szőlőoltások a tapasztalatok során fajtisztnak a legjobbaknak és legmegbízhatóbbaknak bizonyultak.

Minden nagy hangon hirdető, gyárilag fűlesztett, reklámozott, előhajtásos oltást messze felülmúlnak!

Chassellas, muskotály és más legkiválóbb csemege fajokból összeválogatott elsőrendű LUGASGYŰJTEMÉNY ára:

(melyeknek megeredéséért és jósaágért felelősség vállalatik)

1. Kisösszeállítás 15 dr. 5 kor. 2. Nagy összeállítás 30 drb. 10 kor.

a.) Bortajok

Amerikai ripária portális alanyon oltott gyökeres fas és zöld oltványok ára tavaszi szállításra

Ezer drb. 200 K.

Száz drb. 22 K.

Tíz drb. 2 K. 50 fill.

b.) Csemegefajok:

Árak tavaszi szállításra értendők,

Ezer drb. 220 - 240 K.

Száz drb. 25 - 30 K.

Tíz drb. 3 - 5 K.

HAZAI SZŐLŐFAJOK! - FILOXERAMENTES

Szőlőkirály (Delaware)

A kötött talajon egyedül használható olyan rendkívül korai direktterű, melynek 25-26 százalékos cukor és szokatlanul nagy szesztartalmu bora igen jó, hasonló a szomorodni máslassos és madéirához. Silányabb kertí vagy homoki borok feljavítására. Gyengébb évbeli termések háziasítására nem lehet eléggé ajánlani. A Delaware francia szigetéről 17 évvel ezelőtt közvetlenül az érmellekre portált ezen perenosporának ellent álló szőlőfaj termi manapság hazánkban a legjobb és legerősebb bort s méltan nevezhetjük a borok királyának, A jövő szőlészeti kincse Mindenütt megterem úgy a homokon, mint a kötött agyagos, meszes - köves - palás- és nyirkos talajokban. Ezen beoltás nélkül termő, biztosan jól megfordított rendkívül (tartos szívós zöldhajtása 1-20 hiedeget is kibíró) korán érő csemegefaj, felhozott előnyeivel fogva, — megérdemli, hogy kertjeinkben, barázdákban, kerítések és hazánk fala mellett s minden egyéb nem használható helyeken mint

Szőlőlugas tenyésztessék

100 drbból álló lugas gyűjtemény csomagolva és postára feladva csak 10 K.

BORKIRÁLY! MINTABOR 2 KORONA (DELAWARE)

Ripária portális telepek!

Nagymennyiségű ripária eladás!

Tisztán kezelt valódi érmelleki fajborok!

palackokban, úgy mint hordókban, kúcsyben és nagyban a legutányosabb beszerezhető s kívánatra valószélyeg edenében bővebb felvilágosítás, vagy 1 korona utánvételt mellett mintabort küld:

Az érmelleki Szőlészeti és Borászati Szakközlöny, mint ORSZÁGOS

6-20 HIRDETESI KALAUZ S z é k e l y h i d (Biharmegye).

Gyár: NYERGES-UJFALU (Esztergom-m.) Sürgőnczim: Eternit Budapest. Telefon 12—92. Gyár: VÖCKLABRUCK (F.-Ausztria.)

ETERNIT-PALA AZBESZT-CEMENT-PALA

== HATSCHEK LAJOS SZAB. ==

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

Eternit művek HATSCHEK LAJOS Budapest, VI, Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Evi gyártás 1500 kocsi rakomány. — Kérjen ismertetést.

ÁRAK BESZÉLNEK!

== CSAK HUSVÉTIG ==

Feltűnő olcsó kivételes áruk érvényesek.

15.000	méter legújabb tavaszi és nyári divatszővetek kitűnő minőség 115/130 cmt. széles	70 fil.	6000	női-blus, gyönyörű szép divatos mosó szövet	1 K. 99 f.
20.000	méter legújabb mosószövet mint batist, zephir, satin mosótamin, divatvászon creton stb.	24 fil.	2500	női hálókötös különböző faconban, kloth, lustre, kord vagy mosószövetből	2 K. 48 f.
10.000	méter legújabb cürichi divatselyem blusok stb. választékos mintában	1 K. 10 f.	5000	női szalmakalap gyönyörű szép alak	2 K. —
3000	női tavaszi kabát finom posztóból, elegans faconban	10 K. 50 f.	3000	női fűző, legkiválóbb szabással, jó anyag	1 K. 75 f.
2500	női-alj, legújabb fasonban, szép szabással, finom angol strapa szövet	8 K. 50 f.	6000	fiuöltöny, szép facon	1 K. 80 f.
			4000	kötény, legkedveltebb faconban	97 f.

Ezenkívül bő választék minden néven nevezendő szövet és ruhafélék, továbbá vásznak schifonok, zsebkendők, szőnyegek, függönyök, egész garnitúrákból bámalatos olcsó árokon.

cs. és kir. udvari szállítók.

Ludwig ZWIEBACK & Bruder

WIEN, VI.2. MARIAHILFERSTRASSE 111.

A monarchia egyedüli áruháza, mely példátlan olcsó árai dacára 15 koronás megrendelésre portómentesen szállít.

Látványos mintagyűjtemény, — garantált — kitűnő gypju. mosó selyemszővetekből, kívánatra ingyen, bérmentve.
Gyönyörű illusztrált divatlapok !!

5-20

Legjobb és legolcsóbb

szőlőtrágya

a kőbányai szárított hizósertéstrágya.

Felülmul minden egyéb trágyafélét!

számtalan előkelő birtokos és elsőrangú szakembertől megvizsgálva és kitűnőnek elismerve.

Helybeli raktár:

Kohn Mór, szállítónál.

Kapható a

Budapest-Kőbányai Trágyaszárító-gyártól,
Budapest, IX. Üllői-ut 21.

Mezriczky Jenő szolgabíró

révfülöpi szőlőterülete,

mely nyaraló helynek kiválóan alkalmas, olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítást ad dr. **Szücs Arnold** ügyvéd, Tapolczán.

Tüzifa eladás.

I. Bükkfa házhoz szállítva	33 kor.
II. „ „ „	29 „
I. Cserfa „ „	32 „
II. „ „ „	28 „

Egészséges, száraz, szép 100 m/m,
I-ső osztályú bükkhasábfát korona 130.—
II-ik „ „ korona 125.—
szállít bérmentve a tapolczai vasut-
állomásra

FRANK BERNÁT

Tapolcza.

Az erdőben átvéve a bükkfa 8 koronával, a cserfa 6 koronával olcsóbb.

A fuvar a fa átvételénél a fuvarosnak fizetendő ki.

BRÁZAY KÁLMÁN
SŐSBORSZESZ
KÉSZÍTMÉNYE

NAGY ÜVEG ÁRA - 2 KOR
KIS ÜVEG ÁRA - 1 KOR

Használati utasítás minden üveghöz mellékelve van.

Jorgo János

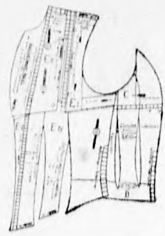
órás gyári raktár Wien III. 4. Rennweg Nr. 75 B

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon illusztrált árjegyzékemet ingyen és bérmentve megkaphassa, olcsó betasárlás céljából. Az üzleti eljárás szigorúan tisztességes, részvétel teljesen kizárva.

Órajavítási műhely.

Mindenemű zsebórába új rugó helyezése 40 kr. Minden vásárolt vagy javított órát kezeléssel vállalok. Kivonat a nagy árjegyzékéből:
7787. sz. legolcsóbb legjobb strapaczióra nick. keltokban 36 órai járással 11 50
8039. sz. valódi ezüst pánczellánc 15 gr 1 frt.
7858. sz. ezüst remontoir, dupla fedelű 5
7988. sz. Ingaóra utómével 2 súlyal 130 cm. magas 11 50
7929. sz. Jó ebresztő óra 1 20
Sziveskedjék nevemre és házászámomra 75/B. pontosan figyelni.

A hölgyvilág részére!!

Minden t. hölgy saját maga, minden divat szerint, fáradság nélkül készítheti ruháját az

igazítható női derék-szabászati készülék segítségével anélkül, hogy a szabászati rajzot megtanulta volna.

Eme készülék minden testalkat részére szabályozható.

Akadémiailag vizsgázott.

Számos elismerő-irat.

Utánvét mellett! **Egy készülék ára 3 korona.** Utánvét mellett!

Minden kulturálamban törvényesen védve és szabadalmazva.

Guschelbauer Antal,

Sopron.

3-52

Képviselek minden helységben kerestelnek.

Magyarozatot ingyen küldök

MÉRLEG

gyártmányokról szóló kepes árjegyzékemet, mely a legkülönfélébb:

EGYENSÜLY, TIZEDES ÉS SZAZADOS MÉRLEGEK, GABONA, MARHA, ES HIDMERLEGEK,

továbbá

hitelesített súlyok és űrmértékek ábráit és árait tartalmazza, érdeklődőknek készséggel küldöm ingyen és bérmentve

Használt, hibás mérlegek javítását elvállalom.

SCHOTOLA ERNŐ, BUDAPEST

Fő-üzlet VI., FONCIERE-PALOTA. Gyár VI., RÉVAY-UTCZA 16. saját ház

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Az első Triesti Cognac párlati intézet (Destillerie) CAMIS és STOCK BARCOLÁBAN TRIEST MELLETT ajánlja belföldi

GYÓGY-COGNAC-ját

mely francia módszer szerint készült és az általános ausztriai gyógyszerészegyesület kísérleti állomása ellenőrzése alatt áll.

1/1 palaczk 5 korona 1/2 palaczk 2-60
10 palaczk rendelésénél 10% engedmény.

Kapható: Tapolczán.

POPPER GYULA fűszerkereskedésben;

nagybani eladás a vidék részére

SÄTTLER JOZSEFNÉL Nagykanizsan.

Minden vevő jogosítva van az árut (eredeti csomagolásban) az alant említett intézetben (Wien IX.) díjmentesen megvizsgáltatni.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.

Vegyi ellenőrzés a cs. és kir. belügyi miniszterium által jóváhagyott kísérleti állomás és élelmiszerek vizsgáló intézete által Bécs IX. Spitalgasse 31.